

ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವ 'ಉಪವಾಸಪುರ'

ಪಾಂಡವರು, ವನವಾಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಊರಿದೂರಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ದಿನದೂಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೇ ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡರು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿಗೆ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲೆಂದು ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಒಲೆ ಹಚ್ಚಲು ಪಾಂಡವರು ಮುಂದಾದರು. ಆಗ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಸುಳಿ, ಬುಡ ಯಾವುದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಅಡುಗೆಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಅಂದು ಉಪವಾಸ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಉಪವಾಸವಿದ್ದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವರು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ 'ಉಪವಾಸಪುರ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತು ಎಂಬುದು ಪ್ರತೀತಿ. ಈ ಉಪವಾಸಪುರ ಇರುವುದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ. ಉಪವಾಸಪುರವನ್ನು ಈಗ ಧರ್ಮಪುರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಅನೇಕರು ಒಂದೊತ್ತು ಉಪವಾಸ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಭೀಮ, ಅಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೇ, ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಬೊಗಸೆಗೆ ಕಪ್ಪೆಯೊಂದು ಕಂಡು ನೀರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಸೆಯುತ್ತಾನೆ. ಭೀಮನ ಸಿಟ್ಟೋ, ಶಾಪವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾದವಂತೆ. ಈಗಲೂ ಧರ್ಮಪುರದ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪೆಯೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಯ ಕೋಡಿ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಕಾಣುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಮಾತು. ಪಾಂಡವರು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿಯಂತೆ ಭೀಮನ ಗುಡಿಯೂ ಇದೆ. ಅದು ಸದ್ಯ ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದು, ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಿದೆ.

—ಎಂ. ಪರಮೇಶ್ವರ

ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪು

'ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪು' ಎಂಬ ಮಾತು ಈಗಲೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ, ಆಡು ಸೇವಿಸದೇ ಇರುವಂತಹ ಸೊಪ್ಪೂ ಇದೆ. ಅದುವೇ ಆಡುಸೋಗೆ. ಇದು ಕಹಿ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆಡು ಈ ಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಔಷಧೀಯ ಗುಣವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ. 6-7 ತಿಂಗಳ ಮಗುವಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ತೆಗೆಯಲು ಈ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸೊಪ್ಪಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲೇ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕುಡಿಯುವುದು ಒಳಿತು ಎಂಬುದು ಗ್ರಾಮೀಣರ ನಂಬಿಕೆ. ರೋಗ ಬಂದಾಗ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಬದಲು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ, ಈ ತರಹದ ಮನೆ ಮದ್ದನ್ನು ಬಳಸುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಒಳಿತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲವೇ.

—ಶಶಿಕಲಾ ನಾಯಕ್

ಶಂಖುಗಳ ಹಾಸು

ಹೀಗೆ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶಂಖುಗಳು ಜಮಖಾನೆ ಹಾಸಿದಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು ನಮ್ಮೂರಿನ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿನ ಪುಟ್ಟದೊಂದು ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ. ಹಿನ್ನೀರಿನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಂತರ್ಧಾನವಾಗಿದ್ದ ಈ ಪುಟ್ಟ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಸವನಹುಳಗಳಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಜಲಚರಗಳು ವಾಸವಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಹಿನ್ನೀರು ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ಗುಂಡಿಗೂ, ನೀರಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ತಪ್ಪಿತೋ ಆಗ ಬಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕ ತಿಂಡಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮುಗಿಬಿದ್ದಂತೆ, ಜಲಪಕ್ಷಿಗಳ ದಾಳಿಗೆ ಬಸವನಹುಳಗಳು ಬಲಿಯಾಗಿ ಹೀಗೆ ಅಖಿಯ ಹಾಸು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಒರಟಾದ ಘನ ಶಂಖುವಿನೊಳಗೆ ಮೃದುವಾದ ಮಾಂಸಲದೇಹವನ್ನು ಹುದುಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಜಲಪಕ್ಷಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ದಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಸವನಹುಳಗಳು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಅಂತ್ಯಕಂಡಿವೆ. ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ದಾಳಿಗೆ ನಿಸರ್ಗದ ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

—ಮಹೇಶ್ವರ ಹುರುಕಡ್ಡಿ, ಬಾಚಿಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ

